

گزارش برنامه معرفی و نقد کتاب

“ فهم النصوص الدينية وتحليلها في ضوء القواعد العربية ”

دانشگاه امام صادق
پروین خراسان

دفتر نشر متون علمی حوزه
معاونت پژوهشی و فناوری برگزار می نماید:

معرفی و نقد کتاب

فهم النصوص الدينية وتحليلها في ضوء القواعد العربية

الدكتورة فاطمة السادات ارفع
الدكتورة فاطمة ملايم
الدكتورة معصومه حاجي عموشا

ناقدان

دکتر سید عدنان اشکوری

دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه خوارزمی

دکتر علیرضا نظری

دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه بین المللی
امام خمینی (ره)

چهارشنبه ۱۶ آذر ۱۴۱۰

ساعت ۱۶:۳۰-۱۷

پیوند ورود:

<https://skyroom.online/ch/isuw/webinar>

فهرست مطالب

.....	مقدمه
.....	معرفی کتاب
.....	گزارش علمی برنامه
.....	گزارش عملکرد اجرایی
.....	ارزیابی برنامه
.....	پیوست ها

مقدمه

دفتر نشر متون علمی حوزه معاونت پژوهشی و فناوری به منظور معرفی آثار منتشره، ترغیب مخاطبان، تبیین اهمیت و معرفی آثار ارائه شده برای چاپ به صورت کتاب و کشف نقاط قوت و ضعف آن‌ها اقدام به برگزاری سلسله برنامه‌های «معرفی و نقد کتاب» نموده است. برنامه «فهم النصوص الدينية وتحليلها في ضوء القواعد العربية» یکی دیگر از این مجموعه برنامه‌هاست. این کتاب توسط دکتر فاطمه سادات ارفع، دکتر فاطمه ملایم و دکتر معصومه حاجی عموشا از اساتید محترم دانشگاه امام صادق(ع) پردیس خواهران به رشته تحریر درآمده است.

ناقدان این برنامه جناب آقای دکتر سید عدنان اشکوری و دکتر علیرضا نظری بودند.

این برنامه در روز سه‌شنبه ۱۶ آذر ۱۴۰۱ به مدت ۲ ساعت، از ساعت ۱۴ تا ۱۶ با حضور اساتید محترم و دانش‌آموختگان به صورت مجازی در فضا اسکای روم برگزار شد.

معرفی کتاب

کتاب «فهم النصوص الدينية وتحليلها في ضوء القواعد العربية» به همت انتشارات دانشگاه امام صادق (ع) و پردیس خواهران به چاپ خواهد رسید.

این کتاب شامل دوازده درس است که هر درس در قالب سه بخش تنظیم گردیده است:
بخش‌ها و فصول کتاب:

۱- متن از تفسیر (المیزان و الکاشف)، نهج البلاغه و صحیفه سجادیه جهت قرائت و ترجمه و تحلیل محتوا

۲- واژه‌شناسی، ملاحظات دستوری شامل نکات صرفی، نحوی و ترجمه ترکیب‌ها و ساختارهای خاص که برای فهم، ترجمه و تحلیل متن مورد نیاز است و نکته بلاغی (جهت آشنا شدن دانشجو با مبانی زیباشناسی و اعجاز قرآن)

۳- تمرین متمرکز بر آموزه‌های مذکور به منظور ارزیابی و تثبیت آموزه‌ها

خلاصه کتاب:

از کتب تالیفی در زمینه متن‌خوانی و درک مطلب می‌توان به کتاب «قرائت و درک متون معاصر» دکتر مسعود فکری، «اصول کاربردی متن‌خوانی عربی» محمدحسین محمدی، «متن‌خوانی و متن‌فهمی عربی» یاسر محمدی و «متن‌خوانی عربی» فاطمه اکبر پوران، «قراءة و فهم النصوص العربية» امیر امینی و داود فائزی نسب اشاره نمود.

بررسی کتب مذکور این نتیجه را حاصل نمود که آنچه برای واحد درسی مذکور مورد نیاز است؛ با این کتب حاصل نمی گردد. از امتیازات کتاب می توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱. منبعی کاربردی و مکمل آموزه های پیشین دانشجویان و پاسخ گوی نیاز کنونی آنها در زمینه تبدیل آموزه های صرفی و نحوی به مهارت فهم و درک متون
۲. برخورداری از نظم منطقی و پیوستگی محتوایی متناسب با سرفصل درس اعراب و ترجمه قرآن و نهج البلاغه
۳. منبع واحد و استاندارد با بهره مندی از تجارب آموزشی و شناخت ملموس مؤلفان کتاب از نیاز دانشجویان در سنوات گذشته

گزارش علمی برنامه

معرفی و نقد کتاب " فهم النصوص الدينية وتحليلها في ضوء القواعد العربية " با حضور دکتر دکتر فاطمه سادات ارفع، مؤلف اثر و همچنین با حضور جناب آقای دکتر سید عدنان اشکوری دانشیار گروه عربی دانشگاه خوارزمی و جناب آقای دکتر علیرضا نظری دانشیار گروه عربی دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین به عنوان ناقدان اثر مذکور در روز ۱۶ آذر ۱۴۰۱ در فضای مجازی برگزار شد.

دکتر ارفع در این برنامه ، به معرفی کتاب، اهداف تالیف، سرفصلها و عناوین آن، روش تنظیم محتوا و درنهایت ذکر امتیازات کتاب پرداختند. همچنین به نقش مهم تعلیم معارف قرآنی و نصوص دینی در پرتو فهم قواعد عربی، پرداختند. ناقدان این جلسه آقایان : دکتر سید عدنان اشکوری و دکتر علیرضا نظری ضمن بیان نظرات و دیدگاه های خود، به موارد زیر به عنوان امتیازات کتاب اشاره نمودند:

۱. نظم منطقی و انسجام مطالب کتاب،
 ۲. روش ممتاز ارائه مباحث و رویکرد عملی و مهارتی در فهم متون دینی،
 ۳. اشاره به نکات صرفی و نحوی مهم
 ۴. متناسب بودن محتوا با مدت زمان ارایه واحد درسی
 ۵. کاربردی بودن محتوا
 ۶. جامع و متناسب بودن آیتم ها با متون دینی
 ۷. متناسب بودن حجم و تنوع تمارین
- در پایان جلسه خانم دکتر ملایم ضمن تشکر از بیانات اساتید، به شرح ذیل به دفاع از نقدهای مطرح شده پرداختند:
۱. این کتاب برای واحد آموزشی « اعراب و ترجمه قرآن و نهج البلاغه » تالیف شده است، بهمین دلیل از متون شعر و ادبی استفاده نشده است.
 ۲. جامعه هدف دانشجویان مقطع کارشناسی رشته های معارف اسلامی است نه دانشجویان رشته زبان و ادبیات عربی، این دانشجویان ۲ ترم صرف و ۴ ترم نحو گذرانده اند، این کتاب برای بازیابی آموزه های ۶ ترم گذشته و تبدیل آنها به مهارت فهم و درک و تحلیل متون عربی طراحی شده است.

۳. مباحث و نکات بلاغی صرفاً جهت جذابیت و ایجاد انگیزه برای مطالعات تکمیلی و آشنایی دانشجویان با مباحث زیبایی شناسی قرآن در کتاب گنجانده شده است و هدف آموزش بلاغت نبوده تا ترتیب رعایت شود
سپس خانم دکتر حاجی عموشا ضمن تکمیل پاسخ های نویسندگان، بر نیاز جدی و حال حاضر جامعه دانشگاهی در رشته های مرتبط با معارف اسلامی به تالیف منابع فهم متون دینی به زبان عربی تاکید نمودند.
لازم به ذکر است این جلسه به دو زبان، عربی و فارسی برگزار گردید.

ارزیابی برنامه

در این برنامه علاوه بر معرفی کتاب حاضر و دانش افزایی در حیطه آن، نقدهای مثبت و منفی مفیدی جهت تکمیل مباحث این کتاب، ارائه شد و نقاط قوت و ضعف این کتاب بازگو گردید. از این رو نویسنده محترم می تواند قبل از چاپ کتاب اقدام به رفع نقاط ضعف و برطرف ساختن اشکالات مطرح شده از سوی ناقدان محترم مبادرت ورزد. از سویی دیگر روند ادامه این تحقیق و مسیر تحقیق های بعد ترسیم گشت و شرکت کنندگان به مطالعه این کتاب و تحقیق بیشتر در این زمینه ترغیب شدند.
خداوند را شاکریم که به مساعدت معاونت محترم پژوهشی و تلاش و پشتیبانی های مدیر کل محترم و همت مدیر دفتر نشر متون علمی این برنامه بسیار عالی برگزار گردید.

پیوست ها

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a woman wearing a black hijab and glasses, speaking. The left sidebar contains a document titled "عناوین و بخش های کتاب" (Titles and Sections of the Book) with the following text:

این کتاب شامل دوازده درس است که هر درس در قالب سه بخش تنظیم گردیده است:

- 1- متن از تفسیر (المیزان و الکشاف)، نهج البلاغه و صحیفه سجادیه جهت قرائت و ترجمه و تحلیل محتوا
- 2- واژه شناسی، ملاحظات دستوری شامل نکات صرفی، نحوی و ترجمه ترکیب ها و ساختارهای خاص که برای فهم، ترجمه و تحلیل متن مورد نیاز است و نکته بلاغی (جهت آشنا شدن دانشجویان با مبانی زیباشناسی و اعجاز قرآن)
- 3- تمرین متمرکز بر آموزه های مذکور به منظور ارزیابی و تثبیت آموزه ها

The right sidebar shows a list of participants and a chat window with messages in Persian.

پربیس خواهران دانشگاه امام صادق (ع) : نشست علمی معاونت پژوهش و فناوری

2:04:56

پستربانامه

دعای عظم البلاء

کاربران 10

محبوبه قندهاری
فاطمه کیادربندسری
د. تقوی محمدامین
فاطمه فرهنگند مقدم
ظاهره کیایی

پیامها

اللهم صل علی محمد و آل محمد
ظاهره کیایی
تشکر قراولان و خدائنگهدار
نرگس خسروی
خدا قوت
پیام خود را وارد کنید